

Naar een conservatieve aanpak van nagelziekten

dr. Lien Depaepe dienst Huidziekten

Dat dermatologen ook nagelziekten behandelen, is niet zo bekend. Binnen de dienst Huidziekten van het AZ Sint-Jan Brugge AV is dit nochtans een subspecialisatie. Patiënten kunnen er sinds kort ook terecht voor nagelchirurgie en nagelbiopsieën.

Nagelbehandelingen gaan over meer dan esthetiek. Vaak ervaren patiënten bij nagelafwijkingen hinder, pijn of verminderde functionaliteit. Nagelaandoeningen hebben verschillende oorzaken, waaronder trauma's, manipulatieve veranderingen en infecties door schimmels en bacteriën. Sommige auto-immuunaandoeningen, zoals psoriasis en lichen planus, gaan gepaard met nagelafwijkingen. Soms zijn nagelaandoeningen een uiting van een onderliggende aandoening, zoals een tumor.

Nagelbehandelingen

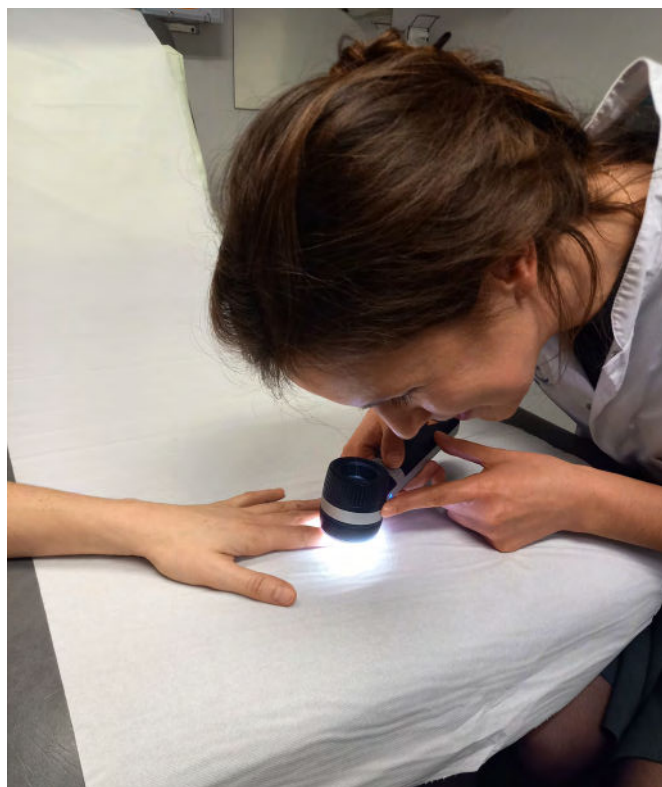
Doorgaans stelt de arts een diagnose op basis van een klinisch beeld, waarvoor de dermatoscoop een belangrijk hulpmiddel is (zie Foto 1.). Levert dat niet voldoende informatie, dan is extra onderzoek nodig onder de vorm van een biopsie, een schimmelkweek, of medische beeldvorming.

Er is een onderscheid tussen behandelingen op de nagel zelf en systemische behandelingen. In het eerste geval kan de arts een zalf, cortison-injectie (zie Foto 2.), of podologische zorg voorstellen. Bij ernstige aandoeningen, zoals een ingegroeide teennagel of tumor, kan chirurgie nodig zijn. Die vindt plaats in de consultatieruimte zelf.

Bij aandoeningen die ook op de huid zitten, is een systemische aanpak met medicatie of gerichte biologische therapieën aangewezen. In het geval van psoriasis waren de nieuwste, duurder, therapieën tot voor kort enkel terugbetaald als meer dan 10 % van de huid was aangetast. Recent keurde de overheid twee van die therapieën goed voor een bredere doelgroep, met een beperktere aantasting waaronder nagelaantasting. Deze nieuwe, veilige systemische therapieën geven goede resultaten, ook op nagels.

Multidisciplinair

De dienst Huidziekten behandelt nagelaandoeningen vaak in samenspraak met andere diensten, zeker bij complexe diagnoses van onderliggende aandoeningen. De stukjes weefsel van de nagelbiopsieën worden bijvoorbeeld beoordeeld door de collega's van de dienst Anatomopathologie, wat voor de diagnose zeer waardevol is (zie Foto 3-5.). Patiënten met nagelpsoriasis hebben meer kans om psoriasis artritis te ontwikkelen, samenwerking met de dienst Reumatologie is dus essentieel. Sommige patiënten ontwikkelen een nagelaandoening door een afwijkende voetstand.

▲ Foto 1. De arts stelt een diagnose op basis van een klinisch beeld, waarvoor de dermatoscoop een belangrijk hulpmiddel is

▲ Foto 2. Voor de behandeling van een nagelwortel, spuit de huidarts met een dermojet onder hoge druk cortison in de huid van de patiënt

▲ Foto 3. Na een nagelbiopsie maakt de dienst Anatomopathologie een histologische coupe van het weefsel (nagelplaat, nagelbed en nagelwortel)

Zij kunnen terecht bij de diensten Fysische geneeskunde en Orthopedie. Diabetespatiënten met nagelproblemen kunnen terecht op de Diabetesvoetkliniek, een multidisciplinaire consultatie waar de dienst dermatologie bij betrokken is. Uiteraard worden kwaadaardige nageltumoren mee behandeld via de dienst Medische oncologie en de diensten Heelkunde of Orthopedie

▲ Foto 5. Dezelfde patiënt, 3 maanden na de nagelbiopsie en reeds onder behandeling

▲ Foto 4. Patiënt met nagelpsoriasis, voor de nagelbiopsie op de middelvinger

wanneer meer uitgebreide chirurgie noodzakelijk is. Tot slot werkt het team Huidziekten samen met een vaste podologe.

Conservatieve aanpak

Voor de behandeling van nagelaandoeningen volgt de dienst een conservatieve aanpak. Dat wil zeggen dat waar mogelijk de arts eerst kiest voor behandeling met medicatie of podologische verzorging en pas als dit geen baat geeft naar chirurgie wordt overgegaan. Hoewel chirurgie effectief kan zijn, vermindert een conservatieve aanpak de kans op arbeidsongeschiktheid, pijn of complicaties.

Het AZ Sint-Jan Brugge AV is een van de weinige ziekenhuizen in de regio die nagelziekten als subspecialisatie aanbiedt. Patiënten kunnen hierdoor profiteren van een holistische aanpak van nagelaandoeningen, die zowel de diagnosestellingen en de conservatieve als de eventuele heelkundige behandeling omvat. Daarnaast kan de dienst een breed scala aan nagelafwijkingen nog gericht behandelen.

Focus op instroom patiënten

De subspecialisatie nagelziekten is een waardevolle aanvulling voor het team Huidziekten, maar is nog te weinig bekend. Patiënten zijn zich er niet altijd van bewust dat een huidarts nagelaandoeningen behandelt en komen, omdat ze snel verlichting willen voor hun problemen, vaak meteen bij de chirurg terecht zonder eerst andere mogelijke vaak minder ingrijpende behandelingen te proberen. Een goede patiënteneducatie is dus erg belangrijk om meer bekendheid te creëren rond deze subspecialisatie zodat patiënten sneller de stap richting de dienst Huidziekten zetten.